Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 13. decembra 2012 *

„Voľný pohyb pracovníkov — Článok 45 ZFEÚ — Príspevok na podporu zamestnávania starších alebo dlhodobo nezamestnaných osôb — Podmienka registrácie na vnútroštátnom úrade práce — Podmienka bydliska — Obmedzenie — Odôvodnenie“

Vo veci C-379/11,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Cour administrative (Luxembursko) zo 14. júla 2011 a doručený Súdnemu dvoru 18. júla 2011, ktorý súvisí s konaním:

Caves Krier Frères Sàrl

proti

Directeur de l’Administration de l’emploi,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda desiatej komory A. Rosas, vykonávajúci funkciu predsedu druhej komory, sudcovia U. Lõhmus, A. Ó Caoimh (spravodajca), A. Arabadžiev a C. G. Fernlund,

generálna advokátka: E. Sharpston,

tajomník: R. Şereş, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 21. júna 2012,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Caves Krier Frères Sàrl, v zastúpení: M. Mailliet, avocat,

— luxemburská vláda, v zastúpení: C. Schiltz, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci G. Pierret a S. Coï, avocats,

— česká vláda, v zastúpení: M. Smolek a D. Hadroušek, splnomocnení zástupcovia,

— rakúska vláda, v zastúpení: C. Pesendorfer, splnomocnená zástupkyňa,

— poľská vláda, v zastúpení: M. Szpunar a B. Majczyna, splnomocnení zástupcovia,

— Európska komisia, v zastúpení: G. Rozet, splnomocnený zástupca,

* Jazyk konania: francúzština.

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 27. septembra 2012,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 21 ZFEÚ a 45 ZFEÚ.

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Caves Krier Frères Sàrl (ďalej len „Caves Krier“) na jednej strane a Administration de l'emploi (Úrad práce, ďalej len „ADEM“) na druhej strane vo veci zamietnutia priznania príspevku na podporu zamestnávania starších alebo dlhodobo nezamestnaných osôb.

Luxemburský právny rámec

3 Podľa článku L. 541-1 Zákonníka práce:

„Ak zamestnávateľ pôsobiaci v súkromnom sektore prijíma nezamestnaného pracovníka, fond zamestnanosti vyplatí zamestnávateľovi zamestnávateľskú a zamestnaneckú časť príspevku na sociálne zabezpečenie bez ohľadu na to, či pracovníkovi bola alebo nebola poskytnutá dávka v nezamestnanosti, pod podmienkou, že dosiahol vek [45] rokov a bol aspoň jeden mesiac vedený v evidencii na [ADEM] ako uchádzač o prácu.

Uchádzači o prácu vo veku od [40] až [44] rokov musia byť vedení v evidencii na [ADEM] ako uchádzači o prácu aspoň tri mesiace a uchádzači o práci vo veku [30] až [39] rokov aspoň dvanásť mesiacov.

Podmienka registrácie na [ADEM] sa neuplatňuje na uchádzačov o prácu starších ako [40] rokov, ktorých sa týka plán podpory zamestnanosti v zmysle článku L. 513-3 schválený ministrom práce.“

4 Článok L. 622-6 ods. 1 Zákonníka práce stanovuje, že každá nezamestnaná osoba, ktorá si hľadá prácu, sa musí zaregistrovať na ADEM ako uchádzač o prácu.

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

5 Pani Schmidtová-Krierová, luxemburská štátna príslušníčka narodená 30. júla 1955, žije so svojím manželom v Nemecku v blízkosti hraníc s Luxemburskom. Počas celej svojej profesionálnej kariéry pracovala v Luxembursku.

6 Dňa 1. mája 2008 Caves Krier, spoločnosť so sídlom v Remichu (Luxembursko), prijala pani Schmidtovú-Krierovú, ktorá mala v tom čase 52 rokov, do zamestnania v rámci pracovnej zmluvy na dobu neurčitú.

7 Dňa 2. septembra 2008 po prijatí pani Schmidtovej-Krierovej do zamestnania podala spoločnosť Caves Krier na ADEM žiadosť o príspevok na podporu zamestnávania starších alebo dlhodobo nezamestnaných osôb na základe článku L. 541-1 prvého odseku Zákonníka práce.

8 Rozhodnutím zo 4. septembra 2008 ADEM zamietol túto žiadosť z dôvodu, že pani Schmidtová-Krierová už minimálne jeden mesiac nespĺňala podmienku registrácie na ADEM ako uchádzač o prácu, tak ako to stanovuje uvedené ustanovenie (ďalej len „sporné rozhodnutie“).

9 Dňa 11. januára 2010 spoločnosť Caves Krier podala na Tribunal administratif žalobu smerujúcu k zrušeniu tohto rozhodnutia, v ktorej zdôraznila, že pani Schmidtová-Krierová bola zaregistrovaná ako uchádzač o prácu v Nemecku, celý svoj život pracovala v Luxembursku a v Nemecku sa zaregistrovala ako nezamestnaná výlučne z dôvodu, že sa tam spolu so svojím manželom presťahovala, pričom obaja pracovali v Luxembursku.

10 Caves Krier vo svojej žalobe uviedla jediný žalobný dôvod založený na porušení zásady rovnosti pred zákonom, ktorá je zakotvená v Ústave Luxemburského veľkovojvodstva, keďže uplatniteľná právna úprava, a teda aj sporné rozhodnutie, upravujú na účely priznania predmetného príspevku rozdielne zaobchádzanie, pokiaľ ide o luxemburského štátneho príslušníka s bydliskom v Luxembursku a luxemburského štátneho príslušníka s bydliskom v zahraničí, ktorí obaja pracovali v Luxembursku, a to bez toho, aby toto rozdielne zaobchádzanie bolo odôvodnené objektívnymi kritériami.

11 Tribunal administratif vo svojom rozsudku zo 14. júla 2010 zamietol túto žalobu z dôvodu, že pani Schmidtová-Krierová nespĺňala pri svojom nástupe do zamestnania podmienku registrácie na ADEM. Pokiaľ ide o porušenie ústavnej zásady rovnosti zaobchádzania, tento súd sa domnieval, že situácia nezamestnanej osoby, ktorá má bydlisko v Luxembursku a môže sa teda zaregistrovať na ADEM ako uchádzač o prácu, nie je porovnateľná so situáciou nezamestnanej osoby, ktorá sa v prípade, že nemá bydlisko v Luxembursku, nemôže zaregistrovať na tomto úrade, ale naopak musí sa zaregistrovať na úrade práce v členskom štáte svojho bydliska.

12 Dňa 12. augusta 2010 Caves Krier podala proti tomuto rozsudku odvolanie na Cour administrative (správny súd), pričom poukázala na protiústavnosť článku L. 541-1 prvého odseku Zákonníka práce.

13 Cour constitutionnelle (ústavný súd) rozhodujúci o tejto otázke dospel vo svojom rozsudku č. 64/11 zo 4. mája 2011 (*Mémorial* A 2011, s. 1572) k záveru, že toto ustanovenie je v súlade s luxemburskou Ústavou.

14 Cour administrative sa však vo svojom návrhu na začatie prejudiciálneho konania domnieva, že v tejto veci ide o otázku práva Únie. Je totiž nesporné, že iba rezidenti sa môžu zaregistrovať na ADEM. Keďže príspevok na podporu zamestnávania upravený v článku L. 541-1 prvom odseku Zákonníka práce je podmienený takou registráciou, potom je tento príspevok určený zamestnávateľom, ktorí zamestnávajú nezamestnané osoby rezidentov. Toto ustanovenie by tak mohlo predstavovať prekážku voľného pohybu občanov Únie v zmysle článkov 21 ZFEÚ a 45 ZFEÚ, keďže potenciálny zamestnávateľ nezamestnanej osoby staršej ako 45 rokov uprednostní zamestnať luxemburského rezidenta, pretože jedine jeho zamestnaním môže získať predmetný príspevok.

15 Vnútroštátny súd uvádza, že keďže Luxembursko nebolo v konaní pred ním zastúpené, nemalo možnosť preukázať, či obmedzenie týkajúce sa bydliska bolo založené na objektívnych dôvodoch všeobecného záujmu, ktoré sú nezávislé od štátnej príslušnosti dotknutých osôb, a či bolo primerané legitímnemu cieľu, ktorý predmetné vnútroštátne ustanovenie sleduje. Vnútroštátny súd sa domnieva, že nemôže z úradnej moci tieto dôvody doplniť.

16 Za týchto podmienok Cour administrative rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Je článok L. 541-1 [prvý odsek] luxemburského Zákonníka práce v rozsahu, v akom zamestnávateľom pôsobiacim v súkromnom sektore priznáva právo na vyplatenie príspevkov na sociálne zabezpečenie, zamestnávateľskú a zamestnaneckú časť nezamestnaným osobám starším ako [45] rokov prijatým do zamestnania, bez ohľadu na to, či týmto osobám bola alebo nebola poskytnutá náhrada, pod podmienkou, že nezamestnané osoby sú najmenej jeden mesiac vedené v evidencii ako uchádzači o prácu na [ADEM], zatiaľ čo toto opatrenie sa neuplatní v prípade zamestnávateľov, ktorí zamestnávajú nezamestnané osoby, ktoré sa zaradili do evidencie ako uchádzači o prácu na príslušnom úrade v zahraničí, zlučiteľný s právom Únie, a najmä s článkami 21 [ZFEÚ] a 45 [ZFEÚ]?“

O prejudiciálnej otázke

O prípustnosti

17 Po prvé rakúska vláda tvrdí, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je neprípustný, pretože vnútroštátny súd podrobne neuviedol relevantné skutkové okolnosti a príslušné vnútroštátne ustanovenia. Hoci z doslovnej citácie článku L. 541-1 prvého odseku Zákonníka práce, ako aj zo znenia otázky nevyplýva, že by sa priznanie sporného príspevku na podporu zamestnávania zamestnávateľovi obmedzovalo na osoby s bydliskom v Luxembursku, zdá sa, že v návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa takéto obmedzenie uvádza. Preto nie je isté, či v prejednávanej veci treba skúmať zlučiteľnosť podmienky bydliska s právom Únie alebo iba zlučiteľnosť podmienky povinnej registrácie na ADEM.

18 Túto výhradu nemožno prijať. Ako totiž vyplýva z bodu 14 tohto rozsudku, vnútroštátny súd vo svojom návrhu na začatie prejudiciálneho konania podanom na Súdny dvor jasne uviedol relevantné skutkové okolnosti sporu vo veci samej a presne určil príslušné vnútroštátne ustanovenia, a to konkrétne článok L. 541-1 prvý odsek Zákonníka práce. Tento súd navyše poskytol svoj výklad príslušnej vnútroštátnej právnej úpravy s konštatovaním, že je nesporné, že jedine osoby s bydliskom na vnútroštátnom území sa môžu zaregistrovať na ADEM ako uchádzači o prácu. Súdny dvor tak disponuje všetkými potrebnými skutočnosťami, aby mohol podať vnútroštátnemu súdu užitočnú odpoveď, ktorá mu umožní rozhodnúť v spore vo veci samej.

19 Po druhé česká vláda sa pýta, či otázka, ktorú položil vnútroštátny súd, nie je hypotetická, pretože bez ohľadu na to, čo je stanovené v článku L. 541-1 prvom odseku Zákonníka práce, bola pani Schmidtová-Krierová zamestnaná spoločnosťou Caves Krier.

20 Hoci je zrejmé, že zamietnutie priznania príspevku na podporu zamestnávania upraveného v článku L. 541-1 prvom odseku Zákonníka práce spoločnosti Caves Krier nezabránilo tejto spoločnosti zamestnať pani Schmidtovú-Krierovú, naďalej platí, ako pripúšťa česká vláda vo svojich písomných pripomienkach, že také zamietnutie malo za následok, že toto prijatie do zamestnania sa uskutočnilo za menej priaznivých podmienok ako zamestnanie uchádzača o prácu staršieho ako 45 rokov zaregistrovaného na ADEM, čo podľa spoločnosti Caves Krier predstavuje prekážku voľného pohybu pracovníkov stanoveného právom Únie a v dôsledku čoho vznikol spor medzi touto spoločnosťou a ADEM. Za týchto podmienok nemožno usudzovať, že otázka vnútroštátneho súdu je hypotetická.

21 Napokon po tretie česká vláda uvádza, že položená otázka môže byť tiež neprípustná, keďže sa zdá, že z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že pani Schmidtová-Krierová bola zaregistrovaná ako uchádzač o prácu v Nemecku, zatiaľ čo v rovnakom čase pracovala v Luxembursku.

22 Keďže však vnútroštátny súd konštatoval, že článok L. 541-1 prvý odsek Zákonníka práce bol uplatniteľný na spor vo veci samej, čoho predpokladom je, že pani Schmidtová-Krierová bola v čase svojho prijatia do zamestnania nezamestnaná, Súdny dvor, ktorého úlohou v rámci návrhu na začatie prejudiciálneho konania nie je posudzovať skutkové okolnosti, nemôže spochybniť tento predpoklad.

23 Preto treba usúdiť, že tento návrh na začatie prejudiciálneho konania je prípustný.

O veci samej

24 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa články 21 ZFEÚ a 45 ZFEÚ majú vykladať v tom zmysle, že bránia právnej úprave členského štátu, ktorá podmieňuje priznanie príspevku na podporu zamestnávania nezamestnaných osôb starších ako 45 rokov zamestnávateľom tým, aby

nezamestnaná osoba, ktorá sa prijíma do zamestnania, bola zaregistrovaná ako uchádzač o prácu v tom istom členskom štáte, pretože taká registrácia je podmienená bydliskom na vnútroštátnom území.

25 Treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry každý štátny príslušník členského štátu, ktorý bez ohľadu na miesto svojho bydliska a svoju štátnu príslušnosť využíval právo na voľný pohyb pracovníkov a vykonával zárobkovú činnosť v inom členskom štáte než v štáte svojho bydliska, spadá do pôsobnosti článku 45 ZFEÚ (pozri najmä rozsudky z 21. februára 2006, Ritter-Coulais, C-152/03, Zb. s. I-1711, bod 31, a z 18. júla 2007, Hartmann, C-212/05, Zb. s. I-6303, bod 17).

26 Navyše z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že v rámci článku 45 ZFEÚ treba za „pracovníka“ považovať osobu, ktorá počas určitej doby vykonáva pre inú osobu alebo pod jej vedením prácu, za ktorú dostáva odmenu. Po ukončení pracovného pomeru dotknutá osoba v zásade stráca postavenie pracovníka, pričom však platí, že jednak toto postavenie môže mať určité účinky aj po skončení pracovného pomeru, a jednak, že osobu, ktorá si skutočne hľadá zamestnanie, treba takisto považovať za pracovníka (pozri rozsudok z 12. mája 1998, Martínez Sala, C-85/96, Zb. s. I-2691, bod 32 a citovanú judikatúru).

27 Z toho vyplýva, že situácia takého cezhraničného pracovníka, akým je pani Schmidtová-Krierová, ktorý bol po tom, čo prišiel o zamestnanie v inom členskom štáte, než je štát jeho skutočného bydliska, prijatý do zamestnania v tomto inom členskom štáte v rámci pracovnej zmluvy na dobu neurčitú, patrí do pôsobnosti článku 45 ZFEÚ.

28 Hoci je zrejmé, že práva na voľný pohyb stanovené v tomto článku môžu uplatňovať pracovníci vrátane uchádzačov o prácu, zo znenia uvedeného článku nevyplýva, že by sa týchto práv nemohli domáhať iné osoby. Aby bolo právo pracovníkov byť prijatý do zamestnania a vykonávať ho bez diskriminácie skutočne účinné a užitočné, musí byť nevyhnutne doplnené právom zamestnávateľa prijať týchto pracovníkov do zamestnania v súlade s pravidlami v oblasti voľného pohybu pracovníkov (pozri rozsudky zo 7. mája 1998, Clean Car Autoservice, C-350/96, Zb. s. I-2521, body 19 a 20, ako aj z 11. januára 2007, ITC, C-208/05, Zb. s. I-181, body 22 a 23).

29 Za týchto podmienok sa taký zamestnávateľ, akým je spoločnosť Caves Krier, môže domáhať práv, ktoré pracovníkom priamo priznáva článok 45 ZFEÚ.

30 Keďže vec sama patrí do pôsobnosti tohto ustanovenia, nie je potrebné vyjadrovať sa k výkladu článku 21 ZFEÚ. Toto ustanovenie, ktoré všeobecným spôsobom stanovuje právo každého občana Únie slobodne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov, nachádza osobitný výraz, pokiaľ ide o voľný pohyb pracovníkov, v článku 45 ZFEÚ (pozri najmä rozsudky ITC, už citovaný, body 64 a 65; z 11. septembra 2007, Hendrix, C-287/05, Zb. s. I-6909, body 61 a 62, ako aj z 25. októbra 2012, Prete, C-367/11, bod 20).

31 Pokiaľ ide o otázku, či taká vnútroštátna právna úprava, akou je právna úprava, o ktorú ide v konaní vo veci samej, predstavuje obmedzenie v zmysle článku 45 ZFEÚ, treba pripomenúť, že všetky ustanovenia Zmluvy o FEÚ týkajúce sa voľného pohybu osôb majú štátnym príslušníkom členských štátov uľahčiť vykonávanie zárobkovej činnosti akejkoľvek povahy na území Európskej únie a odporujú im tie opatrenia, ktoré by mohli znevýhodňovať týchto štátnych príslušníkov v prípade, že chcú vykonávať hospodársku činnosť na území iného členského štátu (pozri najmä rozsudky ITC, už citovaný, bod 31, a zo 16. marca 2010, Olympique Lyonnais, C-325/08, Zb. s. I-2177, bod 33).

32 Luxemburská vláda však tvrdí, že vnútroštátna právna úprava, o ktorú ide v konaní vo veci samej, nijako nebráni voľnému pohybu pracovníkov, pretože nestanovuje nijakú podmienku bydliska. Položená otázka sa v tejto súvislosti zakladala na nesprávnom výklade vnútroštátnej právnej úpravy zo strany vnútroštátneho súdu. Na ADEM sa totiž môže zaregistrovať každá nezamestnaná osoba. Článok L. 622-6 (1) Zákonníka práce tak jasne stanovuje, že každá nezamestnaná osoba, ktorá si hľadá prácu, sa musí zaregistrovať na ADEM ako uchádzač o prácu. Je síce nesporné, že zamestnanec, ktorý je

luxemburským štátnym príslušníkom s bydliskom v Nemecku, má povinnosť zaregistrovať sa na nemeckom úrade práce, aby mohol poberať prípadnú podporu v nezamestnanosti, avšak nijaký luxemburský právny predpis takému zamestnancovi nebráni, aby sa zaregistroval na ADEM s cieľom získavať informácie o voľných pracovných pozíciách v Luxembursku a umožniť zamestnávateľovi, ktorý ho prijal do zamestnania, využívať práva vyplývajúce z článku L. 541-1 prvého odseku Zákonníka práce.

33 Luxemburská vláda sa teda domnieva, že ani toto ustanovenie, ani článok L. 622-6 ods. 1 Zákonníka práca nie sú z hľadiska práva Únie diskriminačné, pretože aby mohol zamestnávateľ požiadať o predmetný príspevok, nie je stanovené nijaké kritérium štátnej príslušnosti alebo bydliska týkajúce sa uchádzača o prácu. Článok L. 541-1 prvý odsek uvedeného zákonníka navyše jasne spresňuje, že zamestnávateľovi sa za nezamestnané osoby prijaté do zamestnania vyplatia príspevky na sociálne zabezpečenie, a to bez ohľadu na to, či týmto osobám bola alebo nebola poskytnutá dávka v nezamestnanosti. V rámci konania vo veci samej sa tak ADEM v spornom rozhodnutí obmedzil na konštatovanie, že pani Schmidtová-Krierová nespĺňala podmienku registrácie na tomto úrade. ADEM naopak vôbec neprijal rozhodnutie o odmietnutí registrácie, ktoré by sa z hľadiska práva Únie zakladalo na diskriminačných dôvodoch.

34 Podľa luxemburskej vlády z toho vyplýva, že pracovníci s bydliskom v Luxembursku majú podobne ako štátni príslušníci iných členských štátov pracujúci v Luxembursku alebo luxemburskí štátni príslušníci pracujúci v Luxembursku s bydliskom v inom členskom štáte rovnaké povinnosti. Neexistuje teda rozdielne zaobchádzanie s týmito pracovníkmi, pretože sa všetci môžu zaregistrovať na ADEM.

35 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdny dvor nemá právomoc vykladať vnútroštátne právo členského štátu (pozri najmä rozsudok zo 17. marca 2011, Naftiliaki Etaireia Thasou a Amaltheia I Naftiki Etaireia, C-128/10 a C-129/10, Zb. s. I-1885, bod 40).

36 Úlohou Súdneho dvora teda nie je vyjadrovať sa v rámci návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ k výkladu vnútroštátnych ustanovení ani posúdiť, či je výklad, ktorý podáva vnútroštátny súd, správny. (rozsudok z 23. apríla 2009, Angelidaki a i., C-378/07 až C-380/07, Zb. s. I-3071, bod 48, ako aj citovaná judikatúra).

37 Naopak Súdny dvor má v rámci rozdelenia právomocí medzi súdy Únie a vnútroštátne súdy zohľadniť právny a skutkový rámec, do ktorého patria prejudiciálne otázky, tak ako ho definovalo rozhodnutie vnútroštátneho súdu (rozsudok z 29. októbra 2009, Pontin, C-63/08, Zb. s. I-10467, bod 38 a citovaná judikatúra).

38 Bez ohľadu na kritiku zo strany luxemburskej vlády smerujúcu proti výkladu vnútroštátneho práva, ktorý zastáva vnútroštátny súd, musí byť posúdenie tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania uskutočnené vzhľadom na výklad tohto práva, ktorý poskytol tento vnútroštátny súd (pozri analogicky rozsudok Pontin, už citovaný, bod 38).

39 Ako však už vyplýva z bodu 18 tohto rozsudku, aj keď sa v rámci tejto veci nespochybňuje, že vnútroštátna právna úprava, o ktorú ide v konaní vo veci samej, výslovne nestanovuje, aby bola registrácia na ADEM podmienená bydliskom v Luxembursku, vnútroštátny súd v návrhu na začatie prejudiciálneho konania podanom na Súdny dvor konštatoval, že je nesporné, že jedine osoby s bydliskom na vnútroštátnom území sa môžu zaregistrovať na ADEM.

40 Okrem toho zo spisu predloženého Súdnemu dvoru vyplýva, že v kontexte konania vo veci samej sa o tento výklad opierali Tribunal administratif vo svojom rozhodnutí zo 14. júla 2010, ako aj Cour constitutionnelle vo svojom rozsudku č. 64/11 zo 4. mája 2011.

41 Navyše z dokumentov, ktoré predložila Caves Krier v odpovedi na písomnú otázku Súdneho dvora, vyplýva, že hoci sa na internetovej stránke určenej pre uchádzačov o prácu v Luxembursku stručne uvádza, že cezhraniční pracovníci, ktorí majú záujem, sa môžu zaregistrovať na ADEM, tento údaj je

v rozpore s ďalšími časťami tej istej internetovej stránky, ako aj ďalšími dokumentmi, v ktorých sa naopak uvádza, že na účely registrácie na ADEM musí mať uchádzač o prácu bydlisko v tomto členskom štáte. Navyše, hoci z prípravných prác týkajúcich sa reformy ADEM, ktoré poskytla takisto Caves Krier, vyplýva, že od roku 2012 budú mať cezhraniční pracovníci, ktorí stratia zamestnanie, prístup ku všetkým službám ADEM, naďalej platí, že táto reforma, ktorá v čase skutkových okolností sporu vo veci samej nebola účinná, jasne naznačuje, že taký prístup bol pred rokom 2012 vylúčený.

42 V dôsledku toho na účely preskúmania tejto prejudiciálnej otázky treba vychádzať z predpokladu, že vnútroštátna právna úprava, o ktorú ide v konaní vo veci samej, podmieňuje registráciu na ADEM, a teda aj priznanie príspevku na podporu zamestnávania upraveného v článku L. 541-1 prvom odseku Zákonníka práce bydliskom v Luxembursku, čo však musí preskúmať vnútroštátny súd v rámci výkonu svojich právomocí.

43 Za týchto podmienok sa zdá, že vnútroštátna právna úprava, o ktorú ide v konaní vo veci samej, stanovuje rozdielne zaobchádzanie, pokiaľ ide jednak o štátnych príslušníkov členských štátov, ktorí sú uchádzačmi o prácu a majú bydlisko v Luxembursku, a jednak o tých istých štátnych príslušníkov, ktorí majú bydlisko v inom členskom štáte.

44 Táto vnútroštátna právna úprava tým, že podmieňuje priznanie príspevku na podporu zamestnávania tým, aby uchádzač o prácu mal bydlisko v Luxembursku, znevýhodňuje niektorých pracovníkov už len tým, že sa usadili v inom členskom štáte.

45 Z tohto dôvodu môže taká právna úprava odradiť zamestnávateľa so sídlom v Luxembursku od toho, aby zamestnal uchádzača o prácu, ktorý, tak ako pani Schmidtová-Krierová vo veci samej, nemá bydlisko v tomto členskom štáte, pretože na rozdiel od zamestnania uchádzača o prácu s bydliskom v tom istom členskom štáte také prijatie do zamestnania neumožňuje tomuto zamestnávateľovi využívať príspevok na podporu zamestnávania.

46 Z toho vyplýva, že tá istá právna úprava môže takému cezhraničnému pracovníkovi, akým je pani Schmidtová-Krierová, ktorý je nezamestnaný, sťažiť prístup k zamestnaniu.

47 Taká vnútroštátna právna úprava, ktorá priznáva cezhraničným pracovníkom nerezidentom menej výhodné zaobchádzanie, ako je priznané pracovníkom s bydliskom v Luxembursku, predstavuje prekážku slobody, ktorú pracovníkom priznáva článok 45 ZFEÚ (pozri analogicky rozsudky zo 7. júla 2005, van Pommeren-Bourgondiën, C-227/03, Zb. s. I-6101, bod 44, ako aj Ritter-Coulais, už citovaný, body 37 a 38).

48 Opatrenie, ktoré predstavuje prekážku voľného pohybu pracovníkov, môže byť prijaté iba v tom prípade, ak sleduje legitímny cieľ zlučiteľný so Zmluvou a je odôvodnené naliehavými dôvodmi všeobecného záujmu. V takom prípade však ešte treba, aby uplatnenie takého opatrenia zabezpečilo uskutočnenie predmetného cieľa a nešlo nad rámec toho, čo je nevyhnutné na jeho dosiahnutie (pozri najmä rozsudky ITC, už citovaný, bod 37, a Olympique Lyonnais, už citovaný, bod 38).

49 Podľa ustálenej judikatúry je totiž úlohou členských štátov, pokiaľ prijmú opatrenie odchyľujúce sa od zásady stanovenej právom Únie, aby v každom jednotlivom prípade preukázali, že uvedené opatrenie je vhodné na zabezpečenie realizácie sledovaného cieľa a neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na jeho dosiahnutie. K dôvodom, ktoré členský štát môže uviesť, musí byť teda priložená analýza spôsobilosti a proporcionality opatrenia prijatého týmto členským štátom, ako aj presné údaje, ktoré umožňujú podporu jeho argumentácie (rozsudok z 13. apríla 2010, Bressol a i., C-73/08, Zb. s. I-2735, bod 71).

50 V prejednávanom prípade treba konštatovať, že luxemburská vláda sa napriek otázkam, ktoré jej v tejto veci položil Súdny dvor na pojednávaní, nesnažila vysvetliť cieľ, ktorý sleduje prostredníctvom podmienky bydliska, ktorú pre registráciu na ADEM, a teda aj pre priznanie príspevku na podporu

zamestnávania stanovuje vnútroštátna právna úprava, o ktorú ide v konaní vo veci samej, pričom sa obmedzila na vysvetlenie podmienky registrácie na tomto úrade, a že v dôsledku toho táto vláda neuviedla nijakú skutočnosť s cieľom odôvodniť túto podmienku bydliska na základe naliehavých dôvodov všeobecného záujmu, ktoré sú chránené článkom 45 ZFEÚ.

51 S cieľom poskytnúť úplnú odpoveď vnútroštátnemu súdu treba pripomenúť, že Súdny dvor nepochybne už rozhodol, že členským štátom prináleží výber opatrení, ktorými je možné dosiahnuť ciele sledované v oblasti zamestnanosti. Súdny dvor uznal, že členské štátu majú pri výkone týchto právomocí širokú mieru voľnej úvahy. Okrem toho nie je možné spochybniť, že podpora zamestnanosti je legitímnym cieľom sociálnej politiky (pozri rozsudok ITC, už citovaný, bod 39 a citovanú judikatúru).

52 Miera voľnej úvahy, ktorú majú členské štáty v oblasti sociálnej politiky, však nemôže odôvodniť porušenie práv, ktoré plynú jednotlivcom z ustanovení Zmluvy zaručujúcich ich základné slobody (pozri rozsudok ITC, už citovaný, bod 40 a citovanú judikatúru).

53 V tejto súvislosti však treba predovšetkým pripomenúť, že z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že podmienka bydliska je v zásade neprimeraná, pokiaľ ide o migrujúcich a cezhraničných pracovníkov, keďže títo pracovníci, ktorí vstúpili na pracovný trh členského štátu, si v zásade vytvorili dostatočnú integračnú väzbu so spoločnosťou tohto štátu, ktorá im umožňuje, aby v ňom využívali zásadu rovnosti zaobchádzania v porovnaní s vnútroštátnymi pracovníkmi a pracovníkmi, ktorí sú rezidentmi. Integračná väzba vyplýva najmä zo skutočnosti, že popri daniach, ktoré platia v hostiteľskom členskom štáte na základe svojej pracovnej činnosti, ktorú v tomto štáte vykonávajú, prispievajú migrujúci a cezhraniční pracovníci aj na financovanie sociálnych politík tohto štátu (pozri v tomto zmysle najmä rozsudok zo 14. júna 2012, Komisia/Holandsko, C-542/09, body 63, 65 a 66, ako aj citovanú judikatúru).

54 V konaní vo veci samej je preto nesporné, že pani Schmidtová-Krierová je, hoci nemá bydlisko v Luxembursku, cezhraničným pracovníkom, ktorý je štátnym príslušníkom tohto členského štátu a ktorý celú svoju profesionálnu kariéru pracoval v tomto členskom štáte. Preto sa zdá, že je súčasťou luxemburského pracovného trhu.

55 Vzhľadom na uvedené skutočnosti treba na položenú otázku odpovedať tak, že článok 45 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu, ktorá podmieňuje priznanie príspevku na podporu zamestnávania nezamestnaných osôb starších ako 45 rokov zamestnávateľom tým, aby nezamestnaná osoba, ktorá sa prijíma do zamestnania, bola zaregistrovaná ako uchádzač o prácu v tom istom členskom štáte, pretože taká registrácia je podmienená bydliskom na vnútroštátnom území, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

O trovách

56 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

Článok 45 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu, ktorá podmieňuje priznanie príspevku na podporu zamestnávania nezamestnaných osôb starších ako 45 rokov zamestnávateľom tým, aby nezamestnaná osoba, ktorá sa prijíma do zamestnania, bola zaregistrovaná ako uchádzač o prácu v tom istom členskom štáte, pretože taká registrácia je podmienená bydliskom na vnútroštátnom území, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

Podpisy